

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyně Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Karel Frolík - AUTOSERVIS**, se sídlem Tábořská 2400, Písek, zastoupený JUDr. Lubošem Průšou, advokátem, se sídlem Národní svobody 32/11, Písek, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2014, č. j. 9410/14/5000-14503-710158, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 5. 2016, č. j. 29 Af 35/2014 – 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 6800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Luboše Průši, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 19. 7. 2013 návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce podle § 179 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně 12 500 litrů nafty. Finanční úřad pro Jihomoravský kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 12. 9. 2013, č. j. 3193807/13/3000-14501-710050, řízení o žalobcově

návrhu zastavil s odůvodněním, že dle § 179 odst. 4 daňového řádu je třeba návrh podat v patnáctidenní lhůtě počítané ode dne, kdy se osoba oprávněná podat návrh dozvěděla o tom, že na její majetek byla nařízena daňová exekuce. Žalobce se o této skutečnosti dozvěděl dle mínění správního orgánu prvního stupně již dne 5. 4. 2013, a tudíž mu prekluzivní lhůta k podání návrhu uplynula v pondělí 22. 4. 2013. Jeho návrh byl opožděný, a tak bylo třeba řízení o něm zastavit. Odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl.

[2] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) shledal žalobu důvodnou, v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Předmětem přezkumu bylo posouzení včasnosti podání návrhu na vyloučení věci z daňové exekuce, a s tím související výklad časového údaje vymezeného daňovým řádem jako „*den, kdy se dozvěděl*“. Pro řádné uplatnění návrhu dle krajského soudu nepostačuje jen obecné povědomí o nařízení nějaké exekuce, ale je nutná elementární znalost o konkrétní exekuci vedené konkrétním správním orgánem proti určitému povinnému. Pouze ve vztahu ke konkrétní exekuci se totiž lze domáhat vyloučení vlastního majetku. Tento majetek je přitom třeba v návrhu specifikovat, tj. uvést, jaký majetek a v jakém rozsahu je postižen exekucí. Podání návrhu u příslušného správce daně je podmínkou stanovenou v § 179 odst. 4 daňového řádu. Proto krajský soud dospěl k závěru, že rozhodným okamžikem pro počátek běhu patnáctidenní lhůty pro podání návrhu na vyloučení majetku z exekuce je den, kdy navrhovatel získá úplnou vědomost o tom, že jeho konkrétní majetek byl pojat do exekuce, a o tom, který správce daně exekuci nařídil.

[3] V souzené věci byl dne 5. 4. 2013 pořízen *protokol o soupisu věcí*, z něhož je dle krajského soudu zřejmé, že byl proveden na základě dožádání v daňové exekuci zahájené exekučním příkazem vydaným správním orgánem prvního stupně. Stejného dne byl sepsán *úřední záznam o uskladnění a přepravě věcí*, který je opatřen číslem jednací a je v něm označen automobil i zabavené věci. Návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce žalobce podal na základě informace o postoupení své žádosti o vyšetření záležitostí ohledně pohonných hmot pro údajné nedoplatky společnosti Chrtík Comb. s. r. o. v červenci 2013 (pozn. Nejvyššího správního soudu: správně společnost CHRTIK COMP s. r. o., v likvidaci, která byla v daňové exekuci dlužníkem). Pojem „*den, kdy se dozvěděl*“ je dle krajského soudu třeba interpretovat s ohledem na ústavní mantinely ochrany vlastnického práva. Výklad zachování lhůty pro podání návrhu by tak měl směřovat k posílení ochrany vlastnického práva, nikoli k formalistickému a vysoce restriktivnímu výkladu. Ze shromážděných údajů dle krajského soudu nic nenasvědčuje tomu, že žalobce věděl o konkrétní exekuci, z níž požadoval vyloučení majetku, a o konkrétním správci daně, který exekuci vedl. Ani poté, co se žalobce obrátil na Finanční úřad Ústeckého kraje, mu nebyly základní informace poskytnuty. Neprokázal-li správní orgán prvního stupně ani žalovaný, že žalobce disponoval dostatečným množstvím informací pro podání řádného návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce, jsou jejich závěry omezováním vlastnického práva žalobce. Jejich úsudek, že dne 6. 4. 2013 začala běžet lhůta k podání návrhu a návrh byl podán opožděně, byl mylný.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností. Tvrdí, že § 179 odst. 1 a 4 daňového řádu nestanoví pro „dozvědění se“ žádnou zvláštní formu a nelze ji dovodit ani analogicky z jiného ustanovení obecné části daňového řádu, a proto postačuje i ústní poskytnutí takové informace. Z uvedených ustanovení nelze dovodit nic o kvalitě informace, kterou musí navrhovatel disponovat pro podání návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce. S krajským soudem lze nicméně souhlasit v tom, že navrhovatel musí být schopen přesně uvést, jaký jeho majetek a v jakém rozsahu je exekucí postižen, protože současně s návrhem musí doložit vlastnické právo k majetku, resp. právo nepřipouštějící provedení exekuce, čímž současně vymezí předmět řízení. Tato podmínka byla v souzené věci splněna, protože žalobce byl schopen na základě *úředního záznamu o uskladnění a přepravě věcí* určit, zda došlo k sepsání majetku v jeho vlastnictví a pro účely podání návrhu tento majetek jednoznačně konkretizovat a jeho vlastnictví doložit.

[5] Z § 179 odst. 4 daňového řádu nelze dle mínění stěžovatele dovodit to, že návrh musí být podán u správce daně, který daňovou exekuci nařídil. V případě podání návrhu u místně nepřislušného správce daně by byla zachována lhůta v souladu s § 35 odst. 2 daňového řádu, jehož aplikace není ve vztahu k návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce nikterak vyloučena. Znalost správce daně, který exekuci nařídil, tudíž není podmínkou k podání návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce. Stěžovatel se domnívá, že z textu zákona lze dovodit jedinou podmínku, a to informovanost ohledně sepsaného a zabaveného majetku. Tato podmínka byla v případě žalobce splněna nejpozději od května 2013, návrh však byl podán až 22. 7. 2013. Vzhledem k tomu, že patnáctidenní lhůta dle § 179 odst. 4 daňového řádu je prekluzivní, bylo třeba k jejímu marnému uplynutí přihlédnout z úřední povinnosti.

[6] Stěžovatel krajskému soudu dále vytýká, že jeho argumentace o tom, že Finanční úřad pro Ústecký kraj neposkytl žalobci základní informace o vedené exekuci, nemá oporu ve správním spise. Z něj totiž plyne, že tento finanční úřad na žalobcův písemný dotaz obratem reagoval (přípisem ze dne 15. 7. 2013). Nadto je třeba zohlednit, že sám žalobce tvrdí, že se o zabavení svého majetku dozvěděl již 5. 4. 2013, a přesto se s dotazem na finanční úřad obrátil až dne 11. 7. 2013. Žalobce tudíž při ochraně svých práv nepostupoval s náležitou péčí a tak, aby zákonem stanovené předpoklady pro uplatnění návrhu dodržel.

[7] Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti předně upozorňuje na to, že stěžovatel neuvedl, z jakého konkrétního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), byla kasační stížnost podána. Její obsah přitom nasvědčuje tomu, že napadá nesprávné právní posouzení zjištěného skutkového stavu nižším soudem, a nikoli nesprávné posouzení právní otázky. Dává proto na zvážení, zda nejde o nepřípustnou kasační stížnost ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Pokud jde o spornou otázku, má žalobce za to, že ta byla v napadeném rozsudku řešena komplexně, přezkoumatelně i v souladu s právem. K *úřednímu záznamu o uskladnění a přepravě věcí* žalobce uvádí, že ten mu byl předložen v květnu 2013 společností JLR Group, a. s. (jeho obchodním partnerem). Před květnem 2013 mu tato

listina předložena nebyla ani nebyl o její existenci informován. Z listiny navíc neplyne, že došlo k zabavení majetku žalobce, rozsah majetku ani údaje o exekučním titulu či o tom, kdo exekuční titul vydal. Předání listiny žalobci společností JLR Group, a. s., nemohlo založit počátek běhu lhůty k podání návrhu. Rozhodným okamžikem by mohlo být seznámení žalobce s *protokolem o soupisu věcí* ze dne 5. 4. 2013 nebo s exekučním příkazem správního orgánu prvního stupně, na jehož základě byl protokol o soupisu věcí sepsán. Obsah těchto listin však žalobce dosud nezná a rozhodně s ním nebyl seznámen přede dnem 10. 7. 2013. Stěžovatel své tvrzení, že žalobce byl se skutečností, že je na jeho majetek vedena exekuce, seznámen dříve než 10. 7. 2013, nedoložil, a ani ve spise není založen žádný protokol o poskytnutí takové informace žalobci. Z četných telefonátů se stěžovatelem z období dubna až července 2013 měl žalobce pocít, že mu nikdo nechce prozradit, co se s jeho naftou stalo, a nevěděl, zda za tím mohla být (daňová) exekuce či zabavení věci v rámci trestního řízení. Na okraj žalobce dodává, že již více než tři roky nedisponuje pohonnými hmotami, za které zaplatil, a stěžovatel z úřední povinnosti žádné řízení o vyloučení jeho majetku z daňové exekuce nezahájil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná jeho zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[9] Stěžovatel uplatňuje přípustné kasační důvody, neboť namítá, že krajský soud nesprávně interpretoval § 179 odst. 4 daňového řádu, jde tedy o důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kromě toho stěžovatel upozorňuje na jinou vadu řízení před krajským soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívající v tom, že skutečnosti, z nichž krajský soud vycházel, nemají oporu ve správním spise. Žalobci proto nelze dát zapravdu, že je kasační stížnost nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[10] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou neshledal.

[11] Správce daně je exekučním orgánem, který vede daňovou exekuci, a tedy je zákonem povolán k realizaci státní donucovací moci (§ 177 odst. 2 daňového řádu). Jeho povinností je (mimo jiné) ověřit, zda je exekuce podložena vykonatelným exekučním titulem, zda neuplynula prekluzivní lhůta pro vymáhání nedoplatku, jakož i to, zda jsou předmětem daňové exekuce jen majetkové hodnoty dlužníka, neboť pohledávka dlužníka může být nuceně uspokojena pouze postižením jeho majetkové sféry. Na situace, kdy byl daňovou exekucí postižen majetek, k němuž svědčí právo osobě odlišné od dlužníka, a proto je ve vztahu k takovému majetku daňová exekuce nepřipustná, pamatuje § 179

pokračování

daňového řádu upravující možnost vyloučení majetku z daňové exekuce (srov. také BAXA J. a kol. *Daňový řád: Komentář. II. díl*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 1088 - 1098).

[12] Podle § 179 odst. 1 daňového řádu „[p]o nařízení daňové exekuce správce daně na návrh osoby, které svědčí právo k majetku nepřipouštějící provedení exekuce nebo osoby, které je exekučním příkazem ukládána povinnost ohledně takového majetku, popřípadě z moci úřední, rozhodnutím vyloučí z daňové exekuce majetek, kterému svědčí právo nepřipouštějící provedení exekuce; příjemcem tohoto rozhodnutí je dlužník a další osoby, které podaly návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce“.

[13] Mezi účastníky je sporná otázka počátku běhu subjektivní lhůty podle § 179 odst. 4 daňového řádu, podle něhož „[o]soby, které jsou oprávněny podat návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce a které nejsou příjemci exekučního příkazu, mohou své právo uplatnit návrhem u správce daně, který daňovou exekuci nařídil, ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy se o tom, že na jejich majetek byla nařízena daňová exekuce, dozvěděly, nejdéle do zahájení dražebního jednání; pokud tento majetek není předmětem dražby, tak nejdéle do dne, kdy byla daňová exekuce provedena“.

[14] Účelem § 179 daňového řádu je tedy poskytnout ochranu třetím osobám, odlišným od dlužníka, jejichž majetek byl neprávem postižen daňovou exekucí. K vyslovení nepřipustnosti daňové exekuce ohledně určitého majetku může správce daně přistoupit jak z moci úřední, tak na návrh. Pro podání návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce stanovuje daňový řád patnáctidenní lhůtu. Počátek jejího běhu se přitom liší podle toho, zda je osoba podávající návrh zároveň příjemcem exekučního příkazu, či nikoliv. Je-li příjemcem exekučního příkazu, musí návrh podat do patnácti dnů od jeho doručení (§ 179 odst. 3 daňového řádu). Není-li příjemcem exekučního příkazu, je počátek běhu subjektivní lhůty podle § 179 odst. 4 daňového řádu vázán na den, kdy se navrhovatel dozvěděl o tom, že je na jeho majetek nařízena daňová exekuce.

[15] Vzhledem k tomu, že účelem § 179 daňového řádu je chránit vlastnické právo třetích osob, jejichž majetek byl neoprávněně postižen daňovou exekucí, jakož i s ohledem na to, že o vyloučení majetku z daňové exekuce může, resp. musí správce daně rozhodnout i z úřední povinnosti, jsou-li mu známy okolnosti svědčící o tom, že určitý majetek byl do exekuce zahrnut neprávem, není důvod interpretovat počátek běhu subjektivní lhůty restriktivním způsobem. Nejvyšší správní soud se tak zcela ztotožňuje s krajským soudem, že je třeba dát přednost takovému výkladu, který bude směřovat k posílení ochrany vlastnického práva třetích osob domáhajících se vyloučení svého majetku z daňové exekuce vedené proti jiné osobě (daňovému dlužníku).

[16] Inspirací pro interpretaci § 179 odst. 4 daňového řádu může být znění a výklad § 68 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje vyškrtnutí věcí ze soupisu a jehož obsah, účel i situace, na které dopadá, jsou blízké těm, na které míří § 179 daňového řádu. Podle § 68 odst. 1 exekučního řádu „[t]en, jemuž svědčí právo k věci, které nepřipouští exekuci (dále jen 'navrhovatel') může podat návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu. Návrh lze podat do 30 dnů ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o soupisu věci, a to u

exekutora, který věc pojal do soupisu. Opožděný návrh exekutor odmítne.“ Komentářová literatura k citovanému ustanovení uvádí, že lhůta pro podání návrhu běží od okamžiku, kdy má navrhovatel úplnou vědomost o provedení soupisu věci a o tom, který exekuční úřad soupis provedl. Není však třeba, aby navrhovatel věděl další skutečnosti o exekuci, ve které byl soupis proveden, například spisovou značku, výši pohledávky povinného, exekuční titul či jméno povinného. Potřebné informace je exekutor povinen třetí osobě sdělit (viz KASÍKOVÁ, M. a kol. *Exekuční řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 424 – 427). Pro účely výkladu § 179 daňového řádu je možné komparativně poukázat též na znění § 267 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), který upravuje tzv. excindační žalobu pro účely občanskoprávní exekuce, jejímž prostřednictvím se lze domáhat vyloučení majetku z výkonu rozhodnutí. Ten však žádnou subjektivní lhůtu pro podání žaloby nestanovuje. Judikatorně byla dovozena pouze objektivní lhůta pro její podání, a to tak, že žaloba nemůže být úspěšná, pokud již věci byly prodány v dražbě nebo jestliže práva nebo jiné majetkové hodnoty, jež byly nařízením exekuce postiženy, byly v exekuci vybrány nebo jiným způsobem zpeněženy (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2009, sp. zn. 20 Cdo 3484/2009, dostupný z www.nsoud.cz). To, že § 267 o. s. ř., jehož obdobou je § 179 daňového řádu, vůbec neurčuje žádnou subjektivní lhůtu, která by navrhovatele limitovala v obraně jeho oprávněných zájmů, podporuje závěr, že počátek běhu subjektivní lhůty podle § 179 odst. 4 daňového řádu nelze stanovovat příliš formalisticky.

[17] Pro určení okamžiku rozhodného pro počátek běhu patnáctidenní lhůty pro podání návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce podle § 179 odst. 4 daňového řádu lze přiměřeně užít výše uvedená kritéria, která odborná literatura dovozuje ve vztahu k § 68 exekučního řádu. Navrhovatel v době podání návrhu musí disponovat vědomostmi takové kvality, které mu umožní zahájit řízení o vyloučení majetku z daňové exekuce. Nepochybně mu tedy musí být známo, že jeho majetek byl zahrnut do daňové exekuce, a musí být schopen tento majetek jednoznačně identifikovat. Vzhledem k tomu, že návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce je třeba podle zákona podat u toho správce daně, který daňovou exekuci vede, má být navrhovatel obeznámen také s tím, který konkrétní správce daně ohledně jeho majetku daňovou exekuci vede, nebo by měl alespoň disponovat informacemi, z nichž je schopen s určitostí dovodit, který správce daně je k vedení daňové exekuce příslušný. Výslovný zákonný požadavek, aby byl návrh podán u příslušného správce daně, přitom nepochybně navazuje na to, že s tímto okamžikem je spojena povinnost správce daně zdržet se provedení prodeje sporného majetku, a to dokud nebude posouzena důvodnost excindačního návrhu (§ 179 odst. 2 daňového řádu). Proto musí být návrh učiněn tam, kde je způsobit reálně a bezodkladně předpokládané účinky vyvolat.

[18] Daňový řád (na rozdíl od exekučního řádu) nestanoví, odkud či jak se má navrhovatel o skutečnostech relevantních pro podání návrhu dozvědět, a proto není zdroj těchto skutečností podstatný. Může jít o písemnou či ústní informaci získanou od dlužníka, správce daně či třetí osoby (například věřitele). Dostatečnou oporou pro podání návrhu nicméně nemohou být informace neurčité, nejasné, neověřené či nevěrohodné.

[19] Při aplikaci § 179 odst. 4 daňového řádu je třeba mít na zřeteli, že smyslem patnáctidenní lhůty stanovené pro podání návrhu je motivovat osoby, které mají za to, že

pokračování

jejich věci byly sepsány, aby postupovaly aktivně a nebrzdily účelově průběh daňové exekuce. Návrhy oprávněných osob na vyloučení majetku z daňové exekuce rozhodně nemohou být z formalistických důvodů odmítány. Proto má-li správce daně pochybnosti o včasnosti podaného návrhu, měl by od navrhovatele vyžádat další informace osvětlující to, kdy se o podstatných skutečnostech dozvěděl. Není-li správce daně schopen prokázat, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech dosahujících takové kvality, že mohl návrh podat, je třeba postupovat v intencích zásady v pochybnostech ve prospěch zachování lhůty, plynoucí z § 35 odst. 3 daňového řádu. Nadto je třeba zdůraznit, že ani pozdě podaný návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce nemůže zbavit správce daně povinnosti ověřovat, že ohledně majetku, jenž byl daňovou exekucí poškozen, je exekuce přípustná. Pozdě podaný návrh je proto třeba považovat za podnět k zahájení šetření vedoucího v odůvodněných případech k vyloučení předmětného majetku z daňové exekuce z úřední povinnosti.

[20] V posuzované věci správní orgány uzavřely, že 5. duben 2013 byl dnem rozhodným pro začátek běhu subjektivní lhůty pro podání návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce žalobcem. Dovodily to z vyjádření ze dne 15. 8. 2013, v němž žalobce uvedl, že „[o] tom, že pohonné hmoty byly zabaveny, jsme se dozvěděli 5. 4. 2013 od společnosti JLR Group, a. s., tato společnost nám předala i úřední záznam o uskladnění věci (...) V době od 5. dubna do 9. července 2013 probíhalo několik neúspěšných jednání se společností JLR Group, a. s., o navrácení nafty, proto jsme dne 10. 7. 2013 požádali FÚ pro Ústecký kraj o podání vysvětlení a navrácení našich PHM, kde nám bylo sděleno, že celý případ byl předán k Vám na FÚ Jihomoravského kraje (...)“. K tomu je třeba předně podotknout, že žalobce netvrdil, že se od společnosti JLR Group, a. s. (svého obchodního partnera), dozvěděl o tom, v jakém rozsahu byl jeho majetek zabaven nebo že k zabavení majetku došlo pro účely daňové exekuce, natož pak to, který správce daně daňovou exekuci vedl a proti kterému dlužníkovi. Ze samotného úředního záznamu o uskladnění a přepravě věcí ze dne 5. 4. 2013 tyto informace taktéž získat nelze, neboť jsou v něm pohonné hmoty, k jejichž zabavení mělo dojít, identifikovány pouze názvem „motorová nafta“ v množství 30 381 litrů o váze 25 260 kg, přičemž její množství při 15°C mělo být 30 673 litrů. Z takové identifikace (jakkoliv Nejvyšší správní soud uznává, že pohonné hmoty jsou artiklem, který lze jen těžko individualizovat) si žalobce nemohl být jist tím, že pohonné hmoty (v množství 12 500 litrů), za které zaplatil a o jejichž vyloučení z daňové exekuce později požádal, byly mezi zabavenými. V úředním záznamu dále vůbec není uveden údaj o dlužníku ani o tom, že k uskladnění a přepravě věcí došlo z důvodu zahájení daňové exekuce. Úřední záznam byl vyhotoven Finančním úřadem pro Ústecký kraj na základě dožádání (což však z něj seznat nelze, tato informace je zjiitelná až z *protokolu o soupisu věcí* ze dne 5. 4. 2013 založeného ve spise), zatímco příslušným správcem daně byl správní orgán prvního stupně, tj. Finanční úřad pro Jihomoravský kraj. Z tvrzení uvedených v žalobcově vyjádření ze dne 15. 8. 2013 ani z úředního záznamu o uskladnění a soupisu věcí tudíž neplyne, že žalobce již dne 5. 4. 2013 disponoval informacemi, které mu umožňovaly podat dostatečně určitý návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce. Z toho je zřejmé, že nebylo prokázáno, že by žalobci dne 5. 4. 2013 byla známa byť jen jediná ze skutečností relevantních pro podání návrhu (uvedených v odst. [17] tohoto rozsudku).

[21] V odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pak žalobce vysvětlil, že dne 5. 4. 2013 mu bylo společností JLR Group, a. s., sděleno, že pohonné hmoty, které měly být žalobci téhož dne dodány, byly zabaveny. *Úřední záznam o uskladnění a přepravě věcí* byl žalobci předán až během měsíce května 2013 a komunikace s Finančním úřadem pro Ústecký kraj, který úřední záznam vyhotovil, byla dle žalobce neúspěšná, neboť mu podstatné informace sděleny nebyly. Tato žalobcova tvrzení se přitom správním orgánům nepodařilo nikterak vyvrátit či zpochybnit, a ani ve správním spise nejsou založeny žádné dokumenty, které by byly způsobilé věrohodností žalobcova sdělení otřást. Disponoval-li žalobce dne 5. 4. 2013 pouze neurčitou informací, že mu pohonné hmoty nemohou být dodány, neboť byly zabaveny (z blíže nekonkretizovaného důvodu), doplněnou během měsíce května 2013 o ne zcela jasný *úřední záznam o uskladnění a přepravě věcí*, nelze mu klást k tíži, že již tehdy nepodal návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce, když mu podstatné informace známy nebyly.

[22] Dne 10. 7. 2013 sepsal žalobce podání adresované Finančnímu úřadu pro Ústecký kraj, kterým žádal o vyšetření záležitosti ohledně pohonných hmot a požadoval, aby byl o jeho průběhu informován. Přípisem Finančního úřadu pro Ústecký kraj ze dne 15. 7. 2013 mu bylo sděleno, že jeho podání bylo postoupeno Finančnímu úřadu pro Jihomoravský kraj, který ho dožádal o provedení úkonu v daňové exekuci a který je příslušným správcem daně. V návaznosti na tento přípis žalobce sepsal podání označené jako žádost o vyjmutí pohonných hmot z daňového exekučního řízení. Tento průběh událostí společně s obsahem žalobcových podání svědčí o tom, že žalobce ještě dne 10. 7. 2013 nebyl obeznámen s tím, že k zabavení pohonných hmot došlo z důvodu daňové exekuce, ani mu nebylo známo, kdo byl příslušným správcem daně. Ze správního spisu ani z tvrzení žalobce nelze dovodit, že žalobce byl o zahájení daňové exekuce (natož pak o kompetentním správci daně) vyrozuměn dříve. Názor správních orgánů, že dnem rozhodným pro počátek běhu subjektivní lhůty pro podání návrhu na vyloučení majetku žalobce z daňové exekuce byl 5. duben 2013, tedy nebyl správný. Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozhodným dnem mohl být až den doručení přípisu Finančního úřadu pro Ústecký kraj ze dne 15. 7. 2013 žalobci. Žalobcův návrh, podaný dne 19. 7. 2013 a doručený správnímu orgánu prvního stupně dne 22. 7. 2013, tedy nelze mít za opožděný.

[23] Stěžovatelově výtce, že skutkový stav, z něhož krajský soud vycházel, konkrétně to, že Finanční úřad pro Ústecký kraj žalobci neposkytl základní informace o vedené exekuci a postoupil věc správnímu orgánu prvního stupně, neměl oporu ve spise, rovněž nelze dát za pravdu. Přípis Finančního úřadu pro Ústecký kraj ze dne 15. 7. 2013 skutečně neoplývá všemi základními informacemi o daňové exekuci (např. o dlužníkovi či postiženém majetku) a zdrojem dostatečných údajů tak mohl být pouze ve spojení s těmi údaji, které se žalobci podařilo získat již v předešlých měsících.

[24] Vzhledem ke skutkovým okolnostem případu (návrh žalobce byl včas podán u příslušného správce daně) ztrácí smysl zabývat se nad rámec toho, co bylo uvedeno v odst. [17], stížní argumentací rozvíjející otázku, zda je třeba v případě podání excindačního návrhu u nepříslušného správce daně aplikovat ustanovení § 35 odst. 2 daňového řádu.

pokračování

[25] Lze tedy shrnout, že výklad § 179 odst. 4 daňového řádu provedený krajským soudem je správný. Aplikaci právních východisek na konkrétní případ žalobce a závěru, k němuž krajský soud dospěl, není co vytknout.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[26] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce naopak byl plně úspěšný, a proto mu náleží náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti za dva úkony právní služby, kterými bylo převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a písemné podání ve věci samé - vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon přísluší částka 3100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tak náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti činí 6800 Kč (dvakrát 3400 Kč). Protože zástupce žalobce není plátcem daně z přidané hodnoty, jedná se o částku konečnou. Náhradu nákladů řízení je stěžovatel povinen zaplatit žalobci v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu